

Laadukkaat peruspalvelut ovat avain eriarvoisuuden ja syrjäytymisen ehkäisyyn Helsingissä. On tärkeää huolehtia siitä, että ulkomaalaistaustaisille nuorille tarjotaan samat edellytykset hyvään elämään kuin muillekin helsinkiläisnuorille, sillä tutkimusten mukaan erityisesti ulkomaalaistaustaisilla nuorilla on suurempi riski jäädä työn ja koulutuksen ulkopuolelle, heidän kokemuksensa omasta hyvinvoinnista on muita heikompi ja toimeentulo on epävakaampaa. Sosiaali- ja terveystoimialalla kehitetään palveluita, jotka ottavat huomioon ulkomaalaistaustaisten helsinkiläisten erityistarpeet. Alueellista segregaatiota ehkäistään sekoittavalla asumispolitiikalla sekä tasapainoisen asukasrakenteen mahdollistavalla kaavoituksella.

Kokonaisuuden tavoitteet	Toimenpiteet
<p>Palveluja kohdennetaan erityistä tukea tarvitseville ja korkean riskin kohderyhmille</p> <p>Tiedetään nykyistä paremmin ulkomaalaistaustaisten palvelujen käytöstä sekä palveluja koskevista käsityksistä, odotuksista ja toiveista (käyttäjät ja ei-käyttäjät). Tietoa käytetään palvelujen kehittämiseen ja palvelujärjestelmän parempaan toimintaan</p>	<p>9. Sosiaali- ja terveystoimialan toimenpidekokonaisuus</p> <p>9.1 Selvitetään palvelujen käyttöä käytössä olevalla tietopohjalla. Toteutetaan selvitys, jossa kysytään ulkomaalaisilta heidän näkemyksiään ja toiveitaan sosiaali- ja terveyspalveluista.</p> <p>9.2 Luodaan pitkäkestoiset yhteistyörakenteet tutkimusta tekevien tahojen, kuten oppilaitosten ja THL:n kanssa ulkomaalaistaustaisten terveys- ja hyvinvointi-indikaattorien kehittämiseksi ja kehityksen seuraamiseksi.</p>
<p>Varmistetaan henkilöstön osaaminen erityiskysymyksissä esim. kidutettujen ja sota-alueilta tulevien palvelutarpeet, tyttöjen ja naisten silpominen, pakkoavioliitot, monikulttuurinen vanhustyö, ihmiskaupan uhrit</p>	<p>9.3 Henkilöstölle järjestetään koulutusta tunnistamisesta ja puheeksi ottamisesta erityiskysymyksissä ja menetelmällistä osaamista lisätään kouluttamalla henkilökunta kulttuurisen haastattelun menetelmän käyttöön.</p> <p>9.4 Toimiala on mukana sote-maakuntarakenteeseen valmisteltavan erityistason palveluihin keskittyvän Osaamisen tukikeskuksen rakentamisessa erityisesti maahanmuuttoon liittyvien erityiskysymysten osalta.</p>
<p>Kehitetään systemaattisesti tarpeisiin vastaavia palveluja ulkomaalaistaustaisten erityistarpeet huomioiden</p>	<p>9.5 Otetaan käyttöön paljon palvelua tarvitsevien sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden tuen yhteisen työn malli. Vahvistetaan integroivia toimintamalleja sosiaali- ja terveydenhuollon eri toimijoiden kesken sekä yhteisen monitoimijaisen palvelutarpeen tekemistä.</p> <p>9.6 Tehdään selvitys vastaanottoaikojen pidentämisen tarpeesta Kalasataman terveydenhuollossa asioivien ulkomaalaistaustaisten asiakkaiden kohdalla toteuttamalla pilotti Kalasataman hyvinvointikeskuksessa.</p> <p>9.7 Suomea tai ruotsia osaamattomat huomioidaan erityisesti digitaalisten Helppiseniorin, Perhehelin ja Aikuisohjeita-palveluiden kehittämisessä.</p>
<p>Toimitaan yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa toisen sukupolven nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi</p>	<p>9.8 Luodaan nuorten sosiaalityöhön rakenteet, joissa huomioidaan toisen sukupolven nuorten erityiskysymykset.</p> <p>9.9 Kaupunginhallituksen erillismäärärahan avulla mallinnetaan yksilöllisesti voimavaraistavia työmuotoja toisen sukupolven nuorten osallisuuden edistämiseksi.</p>

Tiivistelmä toimenpiteistä, mittareista ja vastuutahoista

Taulukkoon on tiivistetty ja lyhennetty kotouttamisohjelmassa esitetyt sosiaali ja terveystoimialan toimenpiteet sekä esitellyt kokonaisuuksien mittarit ja vastuutahot.

Helsinki ehkäisee eriarvoistumista			
9. Sosiaali- ja terveystoimialan toimenpidekokonaisuus			
Tavoitteet	Toimenpiteet tiivistettynä	Mittarit	Vastuutahot
<p>Palveluja kohdennetaan erityistä tukea tarvitseville ja korkean riskin kohderyhmille</p> <p>Tiedetään nykyistä paremmin ulkomaalaistaustaisten palvelujen käytöstä sekä palveluja koskevista käsityksistä, odotuksista ja toiveista (käyttäjät ja ei-käyttäjät). Tietoa käytetään palvelujen kehittämiseen ja palvelujärjestelmän parempaan toimintaan</p>	<p>9.1 Selvitetään palvelujen käyttöä käytössä olevalla tietopohjalla. Toteutetaan selvitys, jossa kysytään ulkomaalaisilta heidän näkemyksiään ja toiveitaan sosiaali- ja terveyspalveluista.</p> <p>9.2 Luodaan pitkäkestoiset yhteistyörakenteet tutkimusta tekevien tahojen, kuten oppilaitosten ja THL:n kanssa ulkomaalaistaustaisten terveys- ja hyvinvointi-indikaattorien kehittämiseksi ja kehityksen seuraamiseksi.</p>	<p>Selvitys on tehty, analysoitu ja tulokset huomioitu palvelujen rakentamisessa.</p> <p>Yhteistyömuodot indikaattorityön parantamiseksi on rakennettu.</p>	Sosiaali- ja terveystoimiala
<p>Varmistetaan henkilöstön osaaminen erityiskysymyksissä esim. kidutettujen ja sota-alueilta tulevien palvelutarpeet, tyttöjen ja naisten silpominen, pakkoavioliitot, monikulttuurinen vanhustyö, ihmiskaupan uhrit</p>	<p>9.3 Henkilöstölle järjestetään koulutusta tunnistamisesta ja puheeksi ottamisesta erityiskysymyksissä ja menetelmällistä osaamista lisätään kouluttamalla henkilökunta kulttuurisen haastattelun menetelmän käyttöön</p> <p>9.4 Ollaan mukana sote-maakuntarakenteeseen valmisteltavan erityistason palveluihin keskittyvän Osaamisen tukikeskuksen rakentamisessa erityisesti maahanmuuttoon liittyvien erityiskysymysten osalta.</p>	<p>Järjestetyt koulutus-tilaisuudet (lkm) ja koulutustilaisuuksiin osallistuneet (lkm)</p> <p>Ulkomaalaistaustaisten erityistason palvelutarpeet on huomioitu Osaamisen tukikeskuksen rakentamisessa.</p>	Sosiaali- ja terveystoimiala
<p>Kehitetään systemaattisesti tarpeisiin vastaavia palveluja ulkomaalaistaustaisten erityistarpeet huomioiden</p>	<p>9.5 Otetaan käyttöön paljon palvelua tarvitsevien sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden tuen yhteisen työn malli. Vahvistetaan integroivia toimintamalleja sosiaali- ja terveydenhuollon eri toimijoiden kesken sekä yhteisen monitoimijaisen palvelutarpeen tekemistä.</p> <p>9.6 Tehdään selvitys vastaanottoaikojen pidentämisen tarpeesta Kalasataman terveydenhuollossa asioivien ulkomaalaistaustaisten asiakkaiden kohdalla toteuttamalla pilotti Kalasataman hyvinvointikeskuksessa.</p> <p>9.7 Suomea tai ruotsia osaamattomat huomioidaan erityisesti digitaalisten Helppiseniorin, Perhehelin ja Aikuishelppi-palveluiden kehittämisessä</p>	<p>Ulkomaalaistaustaisille monitoimijaisena tehtyjen palvelutarpeiden arviointien suhde yhden toimijan tekemiin palvelutarpeen arviointeihin vastaa vähintään ulkomaalaistaustaisten ao. palvelussa olevaa osuutta.</p> <p>Vasta maahan muuttaneiden sosiaalisen kuntoutuksen osallistuneiden määrä osaamiskeskustoiminnassa.</p> <p>Asiakastytyväisyyskyselyn toteuttaminen Kalasatamassa ja verrokki-ryhmälle toiselta asemalta.</p> <p>Muun kielisten asiakkaiden Helppi-alustojen käytön määrä. Palvelukielten määrä alustoilla.</p>	Sosiaali- ja terveystoimiala
<p>Toimitaan yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa toisen sukupolven nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi</p>	<p>9.8 Luodaan nuorten sosiaalityöhön rakenteet, joissa huomioidaan toisen sukupolven nuorten erityiskysymykset.</p> <p>9.9 Kaupunginhallituksen erillismäärärahan avulla mallinnetaan yksilöllisesti voimavaraistavia työmuotoja toisen</p>	<p>Mallit toisen sukupolven ulkomaalaistaustaisten nuorten huomioimiseksi rakennettu ja selvitetty niiden vaikutusta hyvinvointimittarin avulla.</p>	Sosiaali- ja terveystoimiala

	sukupolven nuorten osallisuuden edistämiseksi.	<p>Ohjataan resursseja erityistä tukea tarvitsevien lasten tukeen, nuorten ohjaavaan sosiaalityöhön ja lastenneuvoloiden vahvistamiseen positiivisen erityiskohtelun kriteereiden mukaisesti.</p> <p>Rakennettu sähköisiä kanavia, joiden kautta tavoittaa maahanmuuttajanuoria.</p> <p>Rakennettu nuorten kanssa yhdessä heille tarpeen mukaisia tukimuotoja (esim. leirit).</p>	
--	--	---	--

Kotouttamisohjelman mittarit	Seurannan vastuutaho ja lähde
Alueiden eriytymisen indeksi	Kaupunginkanslian maahanmuutto- ja työllisyysasioiden yksikkö. Tietolähde: Kaupunkitutkimus- ja tilastot -yksikkö; Tilastokeskus.
Ahtaasti asuvat asutokunnat äidinkielen mukaan	Kaupunginkanslian maahanmuutto- ja työllisyysasioiden yksikkö, Tietolähde: Kaupunkitutkimus- ja tilastot -yksikkö. Tilastokeskus
Työperusteisen maahanmuuton osuuden kasvu	Kaupunginkanslian maahanmuutto- ja työllisyysasioiden yksikkö. Tietolähde: Kaupunkitutkimus- ja tilastot -yksikkö; Tilastokeskus, Maahanmuuttovirasto.
Vaikeimmassa työllisyystilanteessa olevien ulkomaalaistaustaisten ryhmien työttömyysprosentti.	Kaupunginkanslian maahanmuutto- ja työllisyysasioiden yksikkö. Tietolähde: Kaupunkitutkimus- ja tilastot -yksikkö; Tilastokeskus, työ- ja elinkeinoministeriö.
Ilman opiskelupaikkaa jääneet peruskoulun päättäneet äidinkielen ja sukupuolen mukaan. Ei valitut ja ei paikkaa vastaanottaneet; tiedot peruskoulun sijaintikunnan mukaan.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala. Tietolähde: Kaupunkitutkimus- ja tilastot -yksikkö; Opetushallitus.
Suomalaistaustaisten ja maahanmuuton toisen sukupolven perusasteen jälkeisten tutkintojen suorittaneiden osuus väestöstä ikäluokan ja sukupuolen mukaan.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala. Tietolähde: Kaupunkitutkimus- ja tilastot -yksikkö; Tilastokeskus.
Koulutuksen ja työn ulkopuolella olevat nuoret ikäluokittain äidinkielen ja sukupuolen mukaan (16-29-vuotiaat ja tarkennettuna 16-24-vuotiaat).	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala. Tietolähde: Kaupunkitutkimus- ja tilastot -yksikkö; Tilastokeskus.